

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Sistendi, Et Manvvm Iniectione, Qvam Vvlgo
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

De pacto quo alius debitum arrestati in se suscipit, & non souit. Caput 52.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](#)

De Jure Sistendi.

in tract. de testib. reg. 263. quod licet produc^{re}
3 testes, teneatur eis prouidere de expensis iuri-
neris, tamen istas expensas Iudex moderatur,
etiam antequam testes vocentur. c. statutum
& ibi Philip. Franc. de rescript. libr. 6. vt si ali-
quis ciuus, vel honesta persona, requiratur in
testē, quam nō decet pedestrem venire, vel est
aliquis rusticus qui non vult venire pedestre,
etiam si via sit breuis; attendet Iudex condi-
cionem personarum, non obstante quod sit
proprius equus illius, qui solet locare equos,
vt ex lo. Andrea & aliis, tenet Ioannes Crotus
4 in tract. de testib. parte 9. nume. 62. Vbi etiam
sibiicit eam questionem quæ est, vtrum de-
beant deduci expēsæ quas talis fecisset domi,
etiam si hæc causa exorta non fuisset. De qua
etiam scribit Philipp. Franc. &c alij ad d. c. sta-
tutum. §. in super, & latè Albertus de Maletis,
in tract. de testib. nume. 84. cap. 7. Quamuis
verò arrestatus has superfluas expēsas ab ar-
restari procurāte repetere nō possit, existimota
men quod Commentariensis aut Satelles a-
pud quem cōsumptæ sunt, iuxta distinctionē
superiore capite positam, eum donec soluan-
tur, retinere possit; exemplo cauponis autho-
spitis; de quo superius dictum fuit; nisi is qui
arrestatus fuit erat aut minor, aut prodigus
eui bonis interdictum fuerat.

De pacto quo alius debitum eius qui
arrestatus est, in se recipit, & non sol-
vit. Caput 52.

AR

A R G V M E N T A.

- Satisfactum esse creditori quando dicatur. nu. 1.
 Heres conueniri debet à creditoribus, nō emptor hereditatis. nu. 2.
 Actio quando per pactum quari alicui possit. nu. 3.
 Debitor liberatur, si quis tertius creditori acceptanti pro eo soluere promittat. nu. 4.
 Promissio de soluendo pro alio quid operetur. remis-
 siue. nu. 5.
 Iuris Civilis & Canonici maior est concordia quam
 vulgo arbitrantur. nu. 6.

OMNIS pecunia exoluta esse debet aut
 eo nomine satisfactum, ut debitor cō-
 uictus vel confessus liberetur. Satisfactum
 autem accipimus, inquit Vlpianus lib. 2 8. ad ¹
 edictum, quemadmodum voluit creditor, li-
 cet non sit solutum: siue pignoribus caueri si-
 bi voluit, siue alio aliquo modo, licet in hoc
 sit deceptus. l. si rem alienā. §. omnis. ff. de pig-
 act. Et quemadmodum quamdiu non est in-
 tegra pecunia creditori numerata, etiā si pro
 maiore parte eam consecutus sit, nō dissolu-
 tur pignoris vel hypothecæ obligatio. l. qua-
 diu. C. de distract. pign. Ita quoque & debitor,
 non nisi vniuerso debito soluto liberatur, l.
 tutor. §. Lucius. ff. de vñfur. l. acceptum. C. eod.
 tit. l. qui Rom. ff. de verb. oblig. l. planè. ff. fa-
 mil. erciscun. Quid igitur si cum creditor non
 nisi omni pecunia exoluta contentus esse vel-
 let, debitor rem suam alicui, ea lege vt credi-
 tori solueret, vendidit aut cessit, an actio ali-
 qua competat creditori aduersus eundem? nō

Z v loquor

De Iure Sistendi.

Ioquor hic de delegatione voluntaria emptoris
cessionarij, & creditoris facta, per quam vin-
culum obligationis dissolui non dubium est,
1. delegare. l. si quis. ff. de nouat. & delegat. aut
cum tertius mandato meo, & creditoris mei
consensu, se in libro creditoris, debitorem co-
stituit, de quo multa pulchre scripsit Curtius
senior consilio 7. incipiēt. Videtur iterato. &
Bartol. in l. singularia. ff. si certum petat. Ne-
que etiam de cessione sponte consentienti &
recipienti creditori oblata, quæ non mino-
rem vim habet in re subiecta; Sed de vendi-
tione, aut cessione, ignorante vel non appro-
bate creditore, cum alio inita; quæ inter alios
acta, aliis neque obesse, neque actionem aliquam
parere videtur. l. sæpe. ff. de re iud. l. stipulatio.
§. alteri. ff. de verb. oblig. q. vtiq; dicendū esse
Imper. Diocle. & Maximian. eleganti exéplo,
& his verbis rescripserunt. Cum res filio
tuo emancipato, ea condicione ut credito-
ribus tuis solueret, te donasse proponas, si
stipulatione, vel incontinenti habito pacto
huic rei prospexit, creditoribus quidem
non contra eum ex placito vestro, sed aduer-
sus te competit actio. Eum vero cui tu certa
lege prædicta donasti, incerta ciuili actione,
ad placitorum obsequia virgeri, secundum
legem donationibus dictam, conuenit. l. cum
res. C. de dona. Et in simili Antoninus Augu-
stus rationem iuris postulare ait, vt heres cre-
ditoribus respondeat, quamvis aliis ea legem
2. merit hereditatem, ut creditoribus heredita-

riis 12.

riis satisfaceret. I. Ratio iuris. C. de hered. vel
,, act. vend. Rursum verò, Si genero dotem
,, dando pro filia, inquiunt Imper. pater com-
,, munis eam reddi tibi extraneo constituto
,, per emancipationem, stipulatus est, nec sibi
,, cessante voluntate, nec tibi prohibente iure
,, querere potuit actionem. I. si genero. C. de
iur. dot. Nam quamvis cum pactum respicit
ipsam rem cui cohæret, & cum re coniunctū,
ideoque ferè intra rem est, tertio alicui actio
queri possit, nulla tamē actio acquiritur quā-
do aliquid extrinsecum, ut in re proposita,
pacto includitur. Bald. ad d. l. cum res. Aemilius Ferret. ad d. § alteri. numero 10. Et hanc
sententiam tenet Baldus, Angel. & Salycet. ad
l. quoties. C. de donat. quæ sub mod. Socyn.
confil. 236. incip. placet conclusio. libr. 2. Tyraq. de vtroque retract. §. i. glo. 14. numer. 16.
Angel. consi. 243. & latè Beneutus in tracta.
de decoctorib. parte 5. numer. 9. & aliquid per
Carolum Molinæum ad consuet. Paris. parte
2. §. 55. glo. 5. num. 8. quæst. 5. & Bald. consil.
440. lib. 3. Sed hæc vera sunt nisi ipse creditor
qui fecit debitorem arrestari, semel contentus
fuit; Nam si Bart. creditus ad d. l. singularia.
quem alij ibi sequuntur. si mandauit alicui ut
tibi soluat premium pannorum, quos à te ha- 4
bui, & ille promittit ponatq; se debitorem
in libro suo, de tuo consensu, statim ego libe-
tor. Idem notat Bal. ad l. pro debito. C de boni
auth. iudic. possid. & ad l. 2. C. de except. rei
iudic. & est bonus textus, in l. inter causas. ff.
man-

De Iure Sistendi.

mandat. & Imol. consil. 95. & Curtius senior
cons. 7. notat quod emptor liberatur per pro-
missionem alterius, de soluendo venditori, si
venditor eam promissionem acceptauit, ita
ut amplius emptorem conuenire non possit;
& vide Castrens. consil. 49. incip. per uso pun-
cto. & consil. 50. incip. in causa qua vertitur.

5 Vbi querit an promissio de soluedo pro alio,
liberet principalem, & an inducat vim solu-
tionis, aut novationis, aut accumulationis.
Caveat igitur debitor in eas arresti seu vincu-
lorum angustias coniectus, ne dum se libera-
re studet, noua atque maiore calamitate affi-
ciatur, ipso non soluente creditori, qui aduer-
sus ipsum emptorem seu cessionarium fidem
non seruatem, nullam penitus actionem ha-
bet, praterquam si Notarius aut Tabellio no-
mine illorum, quorum interesse posset, stipu-
latus fuerit, vel actio a debitore ipsi cedatur.
Iason ad d.l. qui Romæ. §. Flavius. numero 9.
versi. secundo limita. & alij ad d. §. alteri. & §.
sequent. Sunt tamen qui existimant ex aqui-
tate & benignitate Canonica cum durtie iu-
ris Ciuilis Romanorum pugnante, in subsi-
dium, creditori ex hac stipulatione debitoris,
utilem actionem concedi. Socyn. consil. 236.
lib. 2. Zasius ad d. §. alteri. nume. 27. arg. l. Ca-
jus. ff. solu. matr. & l. quoties. C. de donat. qua-

6 sub mo. qua de re admodum dubito. Nam si
bene circumspicias, multo certè rarior est in-
ter ius Ciuale & Canonicum antinomia, quā
plerique existimant; & quādo nihil reperiunt

nomi-

nominatim cautum in contrarium, sacrifican-
nes leges ciuiles sequi non dedignantur.
Mouet autem hanc dubitationem Tyraquel.
de vtroque retract. §.j. glos. 14. numero 116.
versic. si autem scire vis, &c. sed eam non dis-
solut, quæ certè ad multarum aliarum diffi-
cultatū explicationem & resolutionem per-
tinere posset.

F I N I S.

Servtis Jen Paderb.

*Opus istud quod à Clariss. Iuriscon-
sulto, & Catholice Religionis ac
pietatis amantissimo viro scri-
ptum & recognitum est, dignum
prælo iudico. 1577. 7. Septembr.*

Io. Molanus, Censor.

